

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndc/1/2025
Identifikačné číslo spisu:	5124209870
Dátum vydania rozhodnutia:	23.01.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:5124209870.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci navrhovateľky Q. A., narodennej XX. F. XXXX, T., F. J. XXX/XX, zastúpenej advokátskou kanceláriou PATÁČ & PARTNERS s.r.o., Bratislava, Karadžičova 16, IČO: 53 779 509 a manžela E. A., narodeného XX. C. XXXX, Z., T. XXX/XX, zastúpeného advokátkou JUDr. Lenkou Špiriakovou PhD., Žilina, Jána Milca 11, IČO: 50 879 324, v konaní o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej J. A., narodennej X. M. XXXX, zastúpenej opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 5P/146/2024, o návrhu matky na prikázanie sporu Mestskému súdu Bratislava II, takto

rozhodol:

Vec vedenú na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 5P/146/2024 p r i k a z u j e na prejednanie a rozhodnutie Mestskému súdu Bratislava II.

Odôvodnenie

1. Navrhovateľka podala dňa 10. septembra 2024 na Okresný súd Žilina návrh na rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. V návrhu uviedla, že nakoľko ich spoločné bydlisko bolo na adrese C. X, Ž., kde naposledy žili v spoločnej domácnosti a na ktorej manžel do dňa podania žaloby žije, je preto vzhľadom na ust. § 92 CMP miestne príslušný Okresný súd Žilina. Súčasťou podania je aj návrh na prikázanie veci v zmysle ust. § 39 ods. 2, 3 CSP Mestskému súdu Bratislava II z dôvodu, že matka od februára 2024 žije s maloletým dieťaťom v T., po tom ako musela pre ochranu života a zdravia zo spoločnej domácnosti odísť.

1.1 Návrh na prikázanie veci Mestskému súdu Bratislava II navrhovateľka rozviedla v podaní zo dňa 22. októbra 2024. Konštatovala, že si je vedomá že v zmysle zákona č. 161/2015 Z. z. CMP je miestne príslušným súdom Okresný súd Žilina, teda súd podľa obvodu posledného spoločného bydliska manželov, avšak súdu uviedla, že s maloletým dieťaťom žije v prenájme v T., pracuje pre spoločnosť Kaufland v T. a bolo by pre ňu veľmi zložité zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a rovnako aj zvýšené náklady na cestovanie, na čas uskutočneného pojednávania o rozvode manželstva a úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode na miestne príslušnom Okresnom súde Žilina. Vzhľadom na okolnosti prípadu, najmä vo vzťahu k veku a pobytu maloletého dieťaťa by prikázanie veci Mestskému súdu Bratislava II zabezpečilo najlepšie podmienky pre

zadovávanie skutkových zistení významných pre konanie.

2. Manžel navrhovateľky vyjadril nesúhlas s prikázaním veci na Mestský súd Bratislava II. Konštatoval, že miestna príslušnosť Okresného súdu Žilina je daná jednoznačne v zmysle ust. § 92 CMP. Vo vzťahu k určeniu miestnej príslušnosti v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je v zmysle ust. § 112 CMP miestne príslušným súd, v obvode ktorého má maloletý v čase začatia konania bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom. Zdôraznil, že miesto súčasného bydliska maloletého dieťaťa nebolo založené dohodou rodičov, pričom poukázal na skutočnosť, že ak sa jeden rodič odsťahuje aj s dieťaťom do obvodu iného súdu, neznamená to, že sa zmenili kritériá pre posudzovanie miestnej príslušnosti. Nesúhlasil ani s argumentáciou matky v časti, kde tvrdila, že zo spoločnej domácnosti musela odísť kvôli ochrane života a zdravia seba a dieťaťa. Za nepostačujúci považoval argument vzdialenosti matky od miestne príslušného súdu, či možného ohrozenia svojej pracovnej pozície.

3. Podľa § 39 ods. 2 a 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) možno na návrh ktorejkoľvek zo strán spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresný súd Žilina) a súdu, ktorému sa má spor prikázať (Mestský súd Bratislava II). V tomto prípade je spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky.

4. Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného sporového konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného sporového konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

5. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie pomerov subjektov na oboch procesných stranách, pričom na pomery subjektu, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné subjekty konania. Podstatný význam má i stanovisko ostatných subjektov konania. Pritom treba mať na zreteli výnimočnosť inštitútu delegácie veci.

6. Okolnosti daného prípadu delegáciu veci odôvodňujú. Navrhovateľka žiadala prikázať vec Mestskému súdu Bratislava II z dôvodu nízkeho veku maloletej a pobytu maloletej. V tejto súvislosti Najvyšší súd SR zdôrazňuje, že len samotná skutočnosť predpokladaných zvýšených nákladov z dôvodu cestovania na miestne príslušný súd nie je dôvodom, pre ktorý by malo dôjsť k zmene miestne príslušného súdu. V danom prípade súd videl výnimočné okolnosti v nízkom veku maloletej (X S. I. XX E.), ktorá je v osobnej starostlivosti navrhovateľky. Keďže súčasťou konania o rozvod manželstva je aj úprava rodičovských práv k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, musí súd prihliadnuť na najlepší záujem maloletého dieťaťa ako aj osobitosť daného prípadu. Lustráciou v registri obyvateľov súd zistil, že maloletá má od 13. marca 2024 evidovaný trvalý pobyt na adrese F. J. XXX/XX, T. a podľa správy ÚPSVaR Bratislava žije s matkou v prenajatom byte na adrese T. XX, T..

7. Súd musí prisvedčiť aj správnosti argumentácie manžela navrhovateľky v časti, že dochádzanie do práce a zvýšené náklady na cestovné za účelom účasti na pojednávaniach nie sú dôvodom na prikázanie veci inému miestne príslušnému súdu. Na druhej strane súd musel zohľadniť skutočnosť, že aj keď bolo výlučným rozhodnutím matky odísť zo spoločnej domácnosti s manželom a presťahovať sa do iného mesta, má súčasne aj zodpovednosť o dennú osobnú starostlivosť o maloletú útleho veku a vzhľadom na túto skutočnosť bude pre otca menej obmedzujúce docestovať do miesta súčasného pobytu maloletej.

8. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.